

14 MAI 2010

2009/01363 - 105

Nærøy kommune

Arkiv: 243
Saksmappe: 2010/148-3
Saksbehandler: Turid Anita Hatling
Dato: 08.03.2010

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
33/10	Formannskapet	17.03.2010
	Kommunestyret	30.04.2010

Sak:	Høringsuttalelse - Kriterier for fordeling av spillemidler til idrettsanlegg.
-------------	--

Sammendrag

Spillemidler til idrettsanlegg i kommunene fordeles fra Kultur- og kirkedepartementet til fylkeskommunene, som foretar saksbehandling av søknader og detaljfordeler midlene til de enkelte søkerne.

Til grunn for fordeling mellom fylkene ligger et sett objektive kriterier.

I februar 2009 etablerte departementet en arbeidsgruppe, kriteriegruppa, med mandat å vurdere gjeldende kriterier. Gruppa konkluderer sitt arbeid med følgende anbefalinger:

Følgende kriterier og vekting av disse legges til grunn for

framtidige fylkesvise fordelinger av spillemidler til ordinære idrettsanlegg:

- Godkjent søknadssum, vektes 50 %
- Antall innbyggere 6 – 19 år, vektes 25 %
- Anleggsfordeling, beregnet etter ny modell, vektes 25 %

Gruppa anbefaler at ordningen med særskilte tilskuddssatser for kommunene i Namdalen, Nordland, Troms og Finnmark, og for kommuner med færre enn 2000 innbyggere, avvikles.

Bakgrunn

Kulturdepartementet har sendt ut rapporten *Kriterier for fordeling av spillemidler til idrettsanlegg* med høringsfrist 15. mars 2010. Nord-Trøndelag fylkeskommune har søkt departementet om utsettelse av fristen for å kunne legge fram saken for Fylkestinget.

Kulturdepartementet har grunnet dette satt ny høringsfrist til 1. mai 2010.

Formannskapet er i kommunestyresak 12/10 delegert sluttbehandling av høringsuttalelsen fra Nærøy kommune.

En arbeidsgruppe ble i februar 2009 nedsatt av Kulturdepartementet for en nærmere gjennomgang av dagens kriterier for fordeling av spillemidler til idrettsanlegg.

Mandatet har vært å vurdere:

- Hvordan kriteriene har virket på fordelingen mellom fylkene
- Om det har ført til bedre anleggsfordeling i pressområdene
- Om vekting av kriteriene bør endres
- Om eventuelle andre kriterier skal benyttes

Dagens kriterier

Dagens kriterier for fordeling av spillemidler til fylkeskommunene er basert på følgende kriterier:

- Godkjent søknadssum vektes med 50%
- Antall innbyggere vektes med 25%
- Anleggsfordeling vektes med 25%
- Særskilte tilskuddssatser

For anlegg i kommuner i Nord-Norge er det gitt et særlig tilskudd med et tillegg på 25 % av ordinært tilskudd, og i Nordland og Namdalen et tillegg på 20 % av ordinært tilskudd. Anlegg i kommuner med færre enn 2000 innbyggere og som ikke har frie inntekter på mer enn 50 % over landsgjennomsnittet, gis et tilskudd på 10 % utover ordinært tilskudd til bygging av små flerbrukshaller og svømmehaller. Særlige tilskuddssatser medvirker til høyere total søknadssum i respektive fylker.

Nevnte kriterier benyttes på fordeling av spillemidler til ordinære idrettsanlegg og har vært benyttet siden 2001. Fylkeskommunen fordeler deretter midlene til anlegg i den enkelte kommune etter innkomne, prioriterte og godkjente søknader.

Mål for statlig anleggspolitikk

Innledningsvis gjøres det i rapporten rede for sentrale element i den statlige idrettspolitikken. Den overordnede visjon er *Idrett og fysisk aktivitet for alle* og barn (6-12 år) og ungdom (13-19 år) er de primære målgruppene. Spillemidlene er det mest sentrale virkemiddel i den statlige idrettspolitikken. Som hovedmålsetting for den statlige anleggspolitikken anføres: *Den samlede anleggsmassen skal gi flest mulig anledning til å drive idrett og fysisk aktivitet. Anleggsmassen skal tilpasses aktivitetsprofilen i befolkningen. Den statlige idrettspolitikken skal bidra til at befolkningen har et bredt spekter av lokalt forankrede aktivitetstilbud i regi av den frivillige medlemsbaserte idretten og gjennom mulighet for egenorganisert aktivitet.*

Departementet prøver å sikre en mest mulig rettferdig og utjevnende virkning ved fordeling av spillemidlene. Samlet søkes det om betydelig høyere beløp enn det som kan innløses ut fra disponible midler i tilskuddsordningen. Til fordeling i 2009 forelå det godkjente søknader på idrettsanlegg i kommunene på til sammen 2 748 mill. kroner. Til disposisjon for fordeling var det 676,6 mill. kroner eller 24,6 %.

Riksrevisjonen utarbeidet en rapport i 2009 om tilskudd til idrettsanlegg. Riksrevisjonen peker på at tilskuddsordningen slik den er lagt opp til i dag favoriserer kommuner med høye frie inntekter, slik at disse mottar en uforholdsmessig stor del av spillemidlene. Det kan være nærliggende å anta at dette har sin årsak i at det i disse kommunene kan være lettere å fremme godkjennbare søknader enn i kommuner med svak økonomi. Riksrevisjonen konstaterer at Stortingets mål om at folk skal ha en forholdsmessig lik tilgang til idrettsanlegg uavhengig av bosted ikke er nådd.

Sentrale målsettinger i forhold til anleggsutvikling er:

- Den samlede anleggsmassen skal gi flest mulig anledning til å drive idrett og fysisk aktivitet.
- Bidra til at den frivillige, lokale idretten kan bestå og utvikles videre.
- Å tilrettelegge for aktivitet for barn og ungdom (6-19 år)

Arbeidsgruppa har kommet frem til følgende forslag til nye kriterier:

1. Godkjent søknadssum vektes med 50 %
2. Antall innbyggere 6-19 år vektes med 25 %
3. Anleggsfordeling, beregnet etter ny modell, vektes med 25 %
4. Fjerning av de særskilte tilskuddssatsene, bla. Namdalstillegget

Vurdering

Godkjent søknadssum vektes med 50 %

Tilskuddordningen skal fortsatt være søknadsbasert og anlegg skal inngå i en kommunal vedtatt plan. Søknadsummen vil derfor fortsatt være et uttrykk for behov for anlegg i Nærøy.

Antall innbyggere 6-19 år vektes med 25 %

Rapporten konkluderer med at antall innbyggere bør endres til å omfatte antall barn og ungdom som er hovedmålgruppe. Den statlige idrettspolitikken har barn i alderen 6 – 12 år og ungdom i alderen 13 – 19 som hovedmålgruppe. Dette kan tilsi at kriteriet *Antall innbyggere* bør endres til å gjelde denne aktuelle aldersgruppen, framfor befolkning totalt. Dette vil ha liten betydning for de fleste fylkene, da den prosentvise andelen barn og ungdom varierer relativt lite. Unntaket er Oslo, hvor andelen barn og ungdom er klart lavere enn for resten av landet.

Anleggsfordeling, beregnet etter ny modell, vektes med 25 %

Når det gjelder anleggsfordeling er kriteriet bygd på opptelling av antall eksisterende idrettsanlegg i fylket. Det viser at typiske tilflyttingsområder og fylker med høyt folketall har gjennomgående relativt lav dekningsgrad, med Oslo som det fylket som har desidert lavest tilbud av idrettsanlegg. Best dekning er det gjennomgående i fylker med lave folketall og liten tilvekst i befolkning, eller fallende folketall. Riksrevisjonen sier i sin rapport at kriteriet anleggsfordeling bør videreføres og vektes relativt tungt. Arbeidsgruppa foreslår en ny modell med et begrenset utvalg av anleggstyper (for eksempel flerbrukshaller, kunstgressbaner, svømmebasseng, ridehaller, ishaller, skianlegg, klubbhus, friidrettsanlegg og friluftsanlegg). Begrunnelsen for det opplistede utvalget av anlegg er at dette representerer anlegg som er viktige for sentrale målgrupper. Anleggstypene representerer den overveiende delen av søknader om spillemidler, i størrelsesorden 80 - 90 % av søknadsvolumet. Den nye anleggsfordelingen bør bygge på de mest bruke og utbredte typer idrettsanlegg, noe som også har utslag på vektingen av de ulike anleggstypene. Dette vil legge rette for at breddeidretten fortsatt vil være aktiv og i fokus.

Fjerning av de særskilte tilskuddssatsene, bla. Namdalstillegget

Fysisk aktivitet i befolkningen er et prioritert offentlig satsningsområde.

Gjennom lover og forskrifter, tilskuddsordninger og retningslinjer forsøker det offentlige i nært samarbeid med lag og foreninger å få befolkningen i fysisk aktivitet. Å tilrettelegge slik at innbyggerne kan drive fysisk aktivitet, det være seg innen organisert idrett, i nærområdene der folk bor, eller gjennom turer og aktiviteter i skog og mark er en viktig samfunnsoppgave. En annen viktig effekt er et aktivt kulturliv og tilhørighet til bygda og kommunen.

Å fjerne namdalstillegget vil være med å bidra til en negativ utvikling i forhold til utbygging av idrettsanlegg i Nærøy og Namdalen.

Ved å sammenstille gjeldende og nye tildelingskriterier, får man opp denne tabellen:

	2008	2009
Samla godkjent søknadssum for NT inkl Namdalstillegget	99.713.000,-	142.277.000,-
Samla godkjent søknadssum for NT uten Namdalstillegget	92.289.000,-	132.489.000,-
Reduksjon i samlet godkjent søknadssum	7.424.000,-	9.738.000,-
Reduksjon i %	7,4 %	6,8%
Reduksjon i tildelt rammebeløp(Beløp til fordeling på NT søkere) pga samla søknadssum går ned.	742.000,-	868.000,-

Tabell utarbeidet av Idrettskonsulent ved NTFK

Med bakgrunn i Riksrevisjonen peker rapporten på at kommuner med høge frie inntekter mottar en uforholdsmessig stor del av spillemidlene. Rapporten gjør rede for to mulige alternativ for å kunne hensyn ta dette. Det ene alternativet går på å legge inn kommunal økonomi som kriterie for fordeling til fylkene, mens det andre alternativet vil være å påvirke størrelsen på søknadssummer i kommuner med svak økonomi. Rapporten konkluderer med at den ikke finner det naturlig at spillemiddelordningen benytter kommunal økonomi som kriterium.

Søkere fra Namdalen får som tidligere beskrevet et tillegg på 20 % i tillegg til det ordinære spillemiddeltilskuddet. Med henvisning til at anleggsfordelingen i Nord-Trøndelag er bedre enn landsgjennomsnittet og at kostnadsnivået ikke begrunner høyere tilskudd, foreslår kriteriegruppa å fjerne de nevnte særlige tilskuddssatsene. Gruppa anfører at inntektssystemet og Kommunal- og regionaldepartementets regionalpolitiske overføringer må være hovedverktøyet for regjeringens politikk for distriktene og fordeling av inntekter mellom kommunene. Tilskuddssatsene er dessuten kompliserende faktor i forvaltningen av systemet.

Det har tidligere eksistert kriterier som skulle ivareta forhold som ”spredt bosetting” og ”kommunal økonomi”. Ordningen med særskilte tilskuddssatser er et viktig incitament for søkere og kommuner i en landsdel som har store avstander, liten befolkning og svak økonomi i kommunene til å medvirke i utbygging av idrettsanlegg. For Nærøy vil det være viktig at ordningen om Namdalstillegget består. Dette for å opprettholde en balanse i virkemiddelbruken som de 10 siste årene i stor grad har vært innrettet mot de folkerike fylker og pressområder. Eks. et anlegg i Namdalen som tidligere ville fått 1,2 mill i tilskudd vil etter forslaget til nye kriterier få en reduksjon i tilskuddet på 200.000,-. Dette er en betydelig reduksjon og må finansieres på annen måte.

Det vil bli vanskelig å finne alternativ finansiering, og resultatet blir at færre ser seg i stand til å bygge ut anlegg.

Rådmannens forslag til innstilling:

1. Nærøy kommune gir sin tilslutning til kriteriegruppas anbefaling 1 om følgende kriterier for den fylkesvise fordeling av spillemidler til ordinære anlegg:
 - a. Godkjent søknadssum vektes 50%
 - b. Antall innbyggere 6-19 år vektes 25%
 - c. Anleggsfordeling, beregnet etter ny modell vektes 25%
2. Når det gjelder ordningen med særskilte tilskudd for Nord-Norge og Namdalen tilrås disse opprettholdt, slik at Nord-Norge og Namdalen som har store avstander, liten befolkning i forhold til areal og relativ svak økonomi skal ha lik tilgang til idrettsanlegg i fremtiden som pressområder og folkerike kommuner.

Saksprotokoll i Formannskapet - 17.03.2010

Behandling:

Rådmannens forslag til innstilling enstemmig vedtatt.

Formannskapets innstilling:

1. Nærøy kommune gir sin tilslutning til kriteriegruppas anbefaling 1 om følgende kriterier for den fylkesvise fordeling av spillemidler til ordinære anlegg:
 - a. Godkjent søknadssum vektes 50%
 - b. Antall innbyggere 6-19 år vektes 25%
 - c. Anleggsfordeling, beregnet etter ny modell vektes 25%
 2. Når det gjelder ordningen med særskilte tilskudd for Nord-Norge og Namdalen tilrås disse opprettholdt, slik at Nord-Norge og Namdalen som har store avstander, liten befolkning i forhold til areal og relativ svak økonomi skal ha lik tilgang til idrettsanlegg i fremtiden som pressområder og folkerike kommuner.
-

Saksprotokoll i Kommunestyret - 30.04.2010

Behandling:

Joar O. Grøtting (H) var innvilget permisjon under behandlingen av saken.

Formannskapets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. **Nærøy kommune gir sin tilslutning til kriteriegruppas anbefaling 1 om følgende kriterier for den fylkesvise fordeling av spillemidler til ordinære anlegg:**
 - a. Godkjent søknadssum vektes 50%**
 - b. Antall innbyggere 6-19 år vektes 25%**
 - c. Anleggsfordeling, beregnet etter ny modell vektes 25%**
2. **Når det gjelder ordningen med særskilte tilskudd for Nord-Norge og Namdalen tilrås disse opprettholdt, slik at Nord-Norge og Namdalen som har store avstander, liten befolkning i forhold til areal og relativ svak økonomi skal ha lik tilgang til idrettsanlegg i fremtiden som pressområder og folkerike kommuner.**

Saksprotokoll i Formannskapet - 17.03.2010

Behandling:

Rådmannens forslag til innstilling enstemmig vedtatt.

Formannskapets innstilling:

1. Nærøy kommune gir sin tilslutning til kriteriegruppas anbefaling 1 om følgende kriterier for den fylkesvise fordeling av spillemidler til ordinære anlegg:
 - a. Godkjent søknadssum vektes 50%
 - b. Antall innbyggere 6-19 år vektes 25%
 - c. Anleggsfordeling, beregnet etter ny modell vektes 25%
2. Når det gjelder ordningen med særskilte tilskudd for Nord-Norge og Namdalen tilrås disse opprettholdt, slik at Nord-Norge og Namdalen som har store avstander, liten befolkning i forhold til areal og relativ svak økonomi skal ha lik tilgang til idrettsanlegg i fremtiden som pressområder og folkerike kommuner.